

Obsah

Předmluva	23
Úvod	25

I. ČÁST OBECNÁ

1. Postavení chemoterapie v komplexní léčbě nádorů	29
2. Preklinický výzkum cytostatik	33
2.1. Orientační výběr nových cytostatik	34
2.2. Prvotní výběr	34
2.3. Hledání lékové formy a způsobu výroby cytostatika	36
2.4. Preklinická farmakologie a toxikologie	37
3. Klinické zkoušení cytostatik	39
3.1. Protokol klinické studie	39
3.2. První etapa klinického zkoušení	40
3.3. Druhá etapa klinického zkoušení	41
3.4. Třetí etapa klinického zkoušení	44
3.5. Čtvrtá etapa klinického zkoušení	46
4. Aplikační cesty protinádorových chemoterapeutik	48
4.1. Systémová chemoterapie	48
4.2. Regionální chemoterapie	49
4.2.1. Intrakavitární chemoterapie	50
Obecné zásady racionální intrakavitární chemoterapie	50
Indikace a výběr cytostatik k intrakavitárnímu podání	51
4.2.2. Intraarteriální chemoterapie	52
Indikace k intraarteriální chemoterapii	54
4.3. Lokální chemoterapie	54
4.4. Technické prostředky usnadňující aplikaci cytostatik	55

5. Farmakokinetika cytostatik	58
5.1. Resorpce	58
5.2. Distribuce	60
5.3. Biotransformace	61
5.4. Vylučování	62
6. Mechanismus účinku látek s protinádorovou účinností	65
6.1. Mechanismus účinku konvenčních cytostatik	65
6.1.1. Inhibice biosyntézy nukleových kyselin	66
Analoga kyseliny listové	67
Purinová analoga	70
Pyrimidinová analoga	71
Inhibitory ribonukleotidreduktázy	71
Analoga aminokyselin	72
6.1.2. Poškození struktury a funkce nukleových kyselin	72
Alkylace	72
Interkalace (vmezeření)	74
Inhibice topoizomeráz	75
Rozštěpení molekuly DNA (radiomimetický účinek)	75
6.1.3. Alterace mikrotubulárního proteinu	77
6.1.4. Inhibice proteosyntézy	78
6.1.5. Kombinované účinky	79
6.1.6. Poškození buněčné membrány	79
6.2. Mechanismus protinádorového účinku hormonů	80
6.3. Mechanismus účinku regulačních peptidů	83
6.3.1. Cytokiny	85
6.3.2. Hemopoetické růstové faktory	90
6.3.3. Jiné regulační peptidy	93
6.3.4. Interferony	95
6.4. Mechanismus účinku látek omezujících metastazování	96
6.4.1. Patofyziologie metastatického procesu	96
6.4.2. Možnosti profylaxe metastáz	99
6.5. Angiogeneze a možnosti její inhibice	100
6.5.1. Různé mechanismy inhibice angiogeneze	101
6.6. Mechanismus účinku chemosenzibilizátorů a chemoprotektiv	101
6.7. Indukce diferenciaci a apoptózy	103
6.7.1. Diferenciaci	103
6.7.2. Apoptóza	105

9.2. Estrogeny	374
☐ Polyestradiolfosfát	374
☐ Diethylstilbestrol	374
☐ Fosfestrol	375
☐ Ethinylestradiolsulfát	376
9.3. Gestageny (progestiny)	376
☐ Medroxyprogesteronacetát	376
☐ Megestrolacetát	377
☐ Hydroxyprogesteronkaproát	378
9.4. Antiandrogeny	378
☐ Cyproteronacetát	378
☐ Flutamid	379
☐ Nilutamid	379
9.5. Antiestrogeny	380
☐ Tamoxifen	380
☐ Toremifen	381
☐ Jiné antiestrogeny	381
9.6. Antiprogestiny	381
☐ Mifepriston	381
9.7. Glukokortikoidy	382
☐ Prednizon	382
☐ Dexametazon	383
9.8. Inhibitory aromatáz	383
☐ Aminoglutetimid	384
☐ Fadrazol	385
☐ Anastrozol	385
☐ Exemestan	385
☐ Formestan	386
9.9. Analoga gonadoliberinu	387
☐ Buserelin	388
☐ Goserelin	389
☐ Leuprolin	389
☐ Triptorelin	389
9.10. Jiné hormonální přípravky	389
☐ Somatostatin	389
☐ Oktreotid	390
☐ Melatonin	390
10. Kombinované přípravky s cytostatickým a hormonálním účinkem	392
☐ Estramustinfosfát	392
☐ Prednimustin	392

11. Vitamíny v protinádorové terapii	395
11.1. Vitamín A a retinoidy	395
☐ Tretinoin	395
☐ Izotretinoin	396
☐ Etretinát	397
☐ Fenretinid	397
11.2. Jiné vitamíny	398
☐ Vitamín C	398
☐ Vitamín E	398
☐ Vitamín D	398
☐ Ostatní vitamíny	399
12. Přípravky ovlivňující imunitní reakce	400
12.1. Imunosupresiva	400
☐ Cyklosporin A	400
12.2. Interferony a jiné cytokiny s protinádorovým účinkem	401
☐ Interferon α	401
☐ Interferon β	403
☐ Interferon γ	403
☐ Interleukin 1	404
☐ Interleukin 2	405
☐ Interleukin 4	405
☐ Interleukin 6	406
☐ Tumor nekrotizující faktor (TNF)	406
12.2. Jiné imunomodulační látky	407
☐ Vakcína BCG	407
☐ Corynebacterium parvum	407
☐ Přenosový faktor (transfer faktor, TF)	408
☐ Levamizol	408
☐ Ubenimex	408
☐ Tymomodulin	409
☐ Biostim	409
☐ Jiné imunomodulační přípravky	409
13. Doplnkové léky	411
13.1. Antidota a protektiva	411
☐ Leukovorin	411
☐ Alopurinol	412
☐ Tymidin	413
☐ Mesna	413
☐ Dexrazoxan	414
☐ Amifostin (ethiofos)	414
☐ Dietyldithiokarbamat	415

13.2. Hemopoetické růstové faktory	415
☐ Erythropoetin	415
☐ Molgramostim	416
☐ Sargramostim	417
☐ Filgrastim	417
☐ Lenograstim	418
☐ Interleukin 3	419
☐ Pixy 321	419
13.3. Radio- (chemo-) senzibilizátory	419
☐ Fluzol	419
☐ Etanidazol	419
☐ Tirazapamin	420
13.4. Fotosenzibilizátory	420
☐ 8-metoxypsoralen	420
☐ Porfimer	421
☐ TTPS ₄	421
13.5. Přípravky omezující rezistenci	422
☐ PSC 833	422
☐ Buthioninsulfoximin	422
☐ Dexverapamil	423
☐ Dexniguldipin	423

III. ČÁST KLINICKÁ

1. Akutní (blastické) leukémie	427
☐ Klasifikace akutních leukémií	427
☐ Zásady léčebné strategie	428
☐ Chemoterapie akutní myeloblastické leukémie (AML)	431
☐ Chemoterapie akutní lymfoblastické leukémie (ALL)	433
2. Myelodysplastický syndrom (MDS)	435
☐ Léčba MDS	436
3. Myeloproliferační syndrom	437
☐ Léčba myeloproliferačního syndromu	437
4. Primární polycytémie	440
☐ Zásady léčebné strategie	440
☐ Chemoterapie	441
5. Chronická myeloidní leukémie (CML)	442
☐ Zásady léčebné strategie	442
☐ Chemoterapie CML	443

6. Chronická lymfatická leukémie (CLL)	445
6.1. »Klasická« forma CLL	445
☐ Zásady léčebné strategie	447
☐ Chemoterapie	448
6.2. Trichocelulární leukémie	449
☐ Zásady léčebné strategie	450
☐ Chemoterapie	450
7. Hodgkinova choroba	451
☐ Zásady léčebné strategie	452
☐ Chemoterapie	454
☐ Zvláštní terapeutické problémy	456
8. Nehodgkinské lymfomy	458
☐ Zásady léčebné strategie	460
☐ Chemoterapie	462
☐ Terapie rezistentních forem a relapsu	464
8.1. Burkittův nádor	466
☐ Zásady léčebné strategie	467
☐ Chemoterapie	468
8.2. Mycosis fungoides	468
☐ Zásady léčebné strategie	468
☐ Chemoterapie	468
8.3. Zvláštní formy NHL	469
8.3.1. Extranodální formy NHL	469
8.3.2. Angioimunoblastická lymfadenopatie s dysproteínemií (AILD)	470
8.3.3. Vzácně se vyskytující lymfomy	470
8.4. Histiocytární malignity (retikulózy)	470
8.4.1. Histiocytární medulární retikulóza	471
8.4.2. Histiocytóza X	471
9. Lymfoproliferační onemocnění s tvorbou paraproteinu	473
9.1. Mnohočetný myelom (plazmocytom)	473
☐ Zásady léčebné strategie	474
☐ Chemoterapie	475
9.2. Makroglobulinémie	477
☐ Léčba	478
9.3. Choroby z těžkých řetězců	478
10. Nádory centrálního nervového systému (CNS)	479
☐ Zásady léčebné strategie	479
☐ Chemoterapie	480
☐ Terapie mozkových metastáz	482

11. Nádory ORL oblasti	483
☐ Zásady léčebné strategie	484
☐ Chemoterapie	485
☐ Chemoterapie odlišných histologických forem	486
12. Zhoubné nádory plic, pleury a mediastina	489
12.1. Primární nádory plic	489
☐ Morfologická klasifikace bronchogenních karcinomů	490
☐ Zásady léčebné strategie	490
☐ Chemoterapie	491
12.2. Druhotné nádory plic	494
12.3. Nádory pleury	494
12.4. Nádory mediastina	494
13. Nádory trávicího ústrojí	496
13.1. Karcinom jícnu	496
☐ Zásady léčebné strategie	496
☐ Chemoterapie	497
13.2. Karcinom žaludku	498
☐ Zásady léčebné strategie	498
☐ Chemoterapie	498
13.3. Zhoubné nádory tlustého střeva a konečníku	500
☐ Zásady léčebné strategie	501
☐ Chemoterapie	501
13.4. Zhoubné nádory jater	502
☐ Zásady léčebné strategie	502
☐ Chemoterapie	503
☐ Léčba jaterních metastáz	504
13.5. Zhoubné nádory pankreatu	504
☐ Zásady léčebné strategie	505
☐ Chemoterapie	505
13.6. Nádory trávicího ústrojí s méně častým výskytem	506
14. Nádory močového ústrojí	508
14.1. Adenokarcinom ledviny (Grawitzův nádor)	508
☐ Zásady léčebné strategie	509
☐ Chemoterapie	509
☐ Imunoterapie	510
14.2. Jiné nádory ledvin	511
14.3. Nádory pánvičky a močovodu	511
14.4. Nádory močového měchýře	511
☐ Zásady léčebné strategie	513
☐ Chemoterapie	514

15. Zhoubné nádory mužských pohlavních orgánů	516
15.1. Testikulární nádory	516
☐ Zásady léčebné strategie	517
Seminomy	517
Neseminomy	517
☐ Chemoterapie	518
15.2. Karcinom prostaty	520
☐ Zásady léčebné strategie	520
☐ Hormonální léčba	522
☐ Chemoterapie	523
15.3. Karcinom penisu	524
16. Zhoubné nádory ženských pohlavních orgánů	526
16.1. Zhoubné nádory vaječníků	526
☐ Zásady léčebné strategie	526
☐ Chemoterapie	528
☐ Chemoterapie neepitelových nádorů ovaria	530
16.2. Zhoubné nádory děložního těla	531
☐ Zásady léčebné strategie	532
☐ Hormonální léčba	532
☐ Chemoterapie	533
16.3. Karcinom děložního čípku	533
☐ Zásady léčebné strategie	533
☐ Chemoterapie	535
16.4. Méně časté nádory ženských pohlavních orgánů	536
17. Nádorové onemocnění trofoblastu	538
☐ Zásady léčebné strategie	539
☐ Chemoterapie	539
18. Karcinom prsu	541
18.1. Karcinom prsu u žen	541
☐ Zásady léčebné strategie	544
☐ Chemoterapie	546
☐ Hormonální léčba	549
18.2. Karcinom prsu u mužů	550
19. Nádory žláz s vnitřní sekrecí	552
19.1. Karcinom štítné žlázy	552
☐ Zásady léčebné strategie	553
☐ Hormonální léčba a chemoterapie	553
19.2. Karcinom kůry nadledvin	554
☐ Terapie	554

19.3. Apudomy	554
☐ Nezidiomy	554
☐ Karcinoidy	555
☐ Feochromocytom	556
20. Zhoubné nádory kůže	558
☐ Zásady léčebné strategie	558
☐ Chemoterapie	559
21. Maligní melanom	560
☐ Zásady léčebné strategie	562
☐ Chemoterapie	562
☐ Imunoterapie	564
22. Sarkomy	565
22.1. Sarkomy měkkých tkání	565
☐ Zásady léčebné strategie	565
☐ Chemoterapie	566
22.2. Osteosarkom	568
☐ Zásady léčebné strategie	568
☐ Chemoterapie	569
22.3. Ewingův sarkom	570
☐ Zásady léčebné strategie	570
☐ Chemoterapie	570
23. Nádorová onemocnění sdružená s AIDS	572
23.1. Kaposiho sarkom	572
☐ Terapie	573
23.2. Nehodgkinské lymfomy	573
☐ Terapie	573
24. Zásady chemoterapie zhoubných nádorů v dětském věku a ve stáří	575
24.1. Zvláštnosti chemoterapie v dětském věku	575
24.2. Zvláštnosti chemoterapie ve stáří	576
25. Diseminovaný nádor s neznámým prvotním ložiskem	579
☐ Zásady léčebné strategie	580
☐ Chemoterapie	580
26. Závěr	582
Seznam zkratk	583
Soupis tabulek a obrazových příloh	587
Autor	597
Rejstřík	599

7. Kinetika nádorového růstu a její ovlivnění chemoterapií	109
7.1. Základní cytotkinetické pochody a možnosti jejich sledování	109
7.1.1. Buněčný cyklus	109
Fáze G ₀	109
Fáze G ₁	111
Fáze S	111
Fáze G ₂	113
Fáze M – mitóza	113
Cytokineze	115
7.1.2. Buněčné populace	116
7.1.3. Nádorový růst	118
7.1.4. Některé metodické přístupy ke sledování buněčné kinetiky	121
7.2. Buněčná kinetika a chemoterapie	122
7.2.1. Rozdělení cytostatik podle způsobu zásahu do buněčného cyklu	122
7.2.2. Možnosti manipulace buněčnými cykly k posílení účinnosti chemoterapie	124
7.2.3. Kvantitativní změny buněčných populací při chemoterapii a hlavní zásady léčebné strategie	125
8. Faktory ovlivňující účinnost chemoterapie	131
8.1. Rozsah nádoru	131
8.2. Dávkování	132
8.2.1. Velikost a intenzita dávky	132
8.2.2. Vysokodávkovaná chemoterapie	135
8.2.3. Okolnosti vyžadující modifikaci dávek	136
8.3. Rezistence	137
8.3.1. Mechanismus vzniku rezistence	138
8.3.2. Možnosti omezení rezistence	141
8.4. Načasování chemoterapie (»timing«)	142
8.4.1. Načasované podání cytostatik ve vztahu k cytotkinetice	142
8.4.2. Načasované podání cytostatik ve vztahu k chronobiologii	142
9. Možnosti předběžného posouzení účinnosti chemoterapie	145
10. Protinádorová chemoterapie v klinické praxi	148
10.1. Kombinovaná chemoterapie	148
10.1.1. Teoretické principy kombinované léčby	148
10.1.2. Synergismus, antagonismus a jiné účinky vzájemného působení cytostatik podaných v kombinaci	150
10.1.3. Praktické zásady kombinované chemoterapie	151
10.2. Jednoléková chemoterapie	153

10.3. Chemoterapie v různých léčebných etapách	154
10.3.1. Adjuvantní chemoterapie	154
10.3.2. Neoadjuvantní chemoterapie	158
11. Nežádoucí účinky cytostatik	159
11.1. Hematologická toxicita	159
11.1.1. Poškození krvetvorby	160
11.1.2. Terapie poruch krvetvorby	163
Zásady pro racionální terapii hemopoetickými růstovými faktory	165
11.1.3. Poruchy hemostázy	166
11.1.4. Terapie poruch hemostázy	166
11.2. Poškození kůže a kožních adnex	167
11.2.1. Terapie kožního poškození	168
11.3. Gastrointestinální toxicita	169
11.3.1. Terapie gastrointestinální toxicity	169
11.4. Poškození jater a pankreatu	170
11.5. Poškození plic	170
11.5.1. Terapie pneumotoxicity	171
11.6. Poškození srdce	172
11.6.1. Terapie kardiotoxicity	173
11.7. Poškození ledvin a močového ústrojí	173
11.7.1. Terapie a profylaxe nefrotoxicity a urotoxicity	174
11.8. Nežádoucí účinky cytostatik na gonády	174
11.8.1. Prevence poškození gonád	176
11.9. Neurotoxicita	176
11.10. Méně obvyklé projevy toxicity	177
11.11. Teratogenní účinky cytostatik	178
11.12. Mutagenní a kancerogenní účinky	178
11.12.1. Druhotné malignity po cytostatické terapii	178
11.13. Chemoterapie a imunitní reakce	180
11.13.1. Hypersenzitivní (alergická) reakce na cytostatika	180
11.13.2. Imunosupresivní účinky	181
11.14. Nežádoucí interakce cytostatik s jinými léčivy	182
12. Cytostatická terapie v těhotenství	184
13. Rizika manipulace s cytostatiky u zdravotnického personálu	186
13.1. Způsoby a velikost expozice zdravotnických pracovníků	186
13.2. Možné následky expozice mikrodávkám cytostatik	187
13.3. Hlavní zásady pro bezpečnou práci s cytostatiky	189
14. Hodnocení rozsahu onemocnění	191
14.1. Klasifikační systém TNM	191
14.2. Hodnocení rozsahu onemocnění u maligních lymfomů	193
14.3. Doplnkové metody k určení pokročilosti onemocnění	194

15. Posuzování léčebné odpovědi	196
15.1. Určení zbytkové nádorové populace	199
Princip polymerázové řetězové reakce	199
16. Jiné léčebné metody a jejich vztah k chemoterapii	202
16.1. Chirurgická terapie	202
16.1.1. Kombinace chirurgické terapie a chemoterapie	203
16.2. Radioterapie	203
16.2.1. Teoretické předpoklady účinnosti kombinace záření a chemoterapie	206
16.2.2. Kombinace záření a chemoterapie v praxi	207
16.3. Imunoterapie	208
16.3.1. Mechanismy protinádorové imunity a příčiny jejich selhání	209
16.3.2. Různé metody imunoterapie	213
16.3.3. Kombinace imunoterapie a chemoterapie	218
16.4. Chemoterapie a transplantace kostní dřeně	219
16.4.1. Indikace k transplantaci kostní dřeně	220
16.4.2. Provedení transplantace kostní dřeně	221
16.5. Hypertermie	223
16.6. Fototerapie a fotochemoterapie	225
16.7. Neprůkazné (alternativní) metody s pochybným účinkem	226
17. Doplněková a podpůrná terapie	231
17.1. Infekční komplikace	231
17.1.1. Příčiny častého výskytu infekce u zhoubných nádorových onemocnění	232
17.1.2. Nejčastější druhy infekce u onkologických nemocných a některé diagnostické problémy	232
17.1.3. Prevence infekčních komplikací	235
17.1.4. Terapie infekčních komplikací	236
17.2. Anorexie, nevolnost a zvracení	240
17.2.1. Patogenetické mechanismy	240
17.2.2. Přehled terapeutických možností	241
17.3. Poruchy výživy	245
17.3.1. Příčiny nutričního deficitu	245
17.3.2. Terapie nutričního deficitu	247
17.4. Poruchy elektrolytů a acidobazické rovnováhy	248
17.5. Tišení bolesti u onkologických nemocných	251
17.5.1. Primární terapie	252
17.5.2. Symptomatická terapie	252
☐ Farmakoterapie bolesti	252
☐ Chirurgické metody	260
☐ Psychoterapie	260
Obecné zásady pro terapii bolesti u onkologických nemocných	261
17.6. Péče o psychický stav nemocného	261

18. Chemoterapie v ambulantní praxi a některé posudkové problémy	265
19. Ekonomické aspekty protinádorové chemoterapie	268
20. Perspektivy chemoterapie a nové směry v terapii nádorových onemocnění	273
20.1. Perspektivy konvenční chemoterapie	273
20.2. Molekulárně biologické metody (genová terapie)	276
20.2.1. Genetická imunomodulace	277
20.2.2. Korekce genetického defektu nádorových buněk	277

II. ČÁST FARMAKOLOGICKÁ

1. Antimetabolity	283
1.1. Analoga kyseliny listové (antifolika)	283
☐ Metotrexát (ametopterin)	283
☐ Trimetrexát	285
☐ Edatrexát (EDAM)	286
☐ Paltitrexát	286
☐ AG 337	287
☐ Jiná antifolika	287
1.2. Purinová analoga	288
1.2.1. Analoga hypoxantinu a guaninu	288
☐ Merkaptopurin	288
☐ Azathioprin	289
☐ Thioguanin	289
1.2.2. Analoga adeninu	290
☐ 2'-deoxykoformycin (DCF)	290
☐ Kladribin	291
☐ Fludarabin	291
☐ Jiná purinová analoga	292
1.3. Pyrimidinová analoga	292
1.3.1. Analoga uracilu (fluorované pyrimidiny)	293
☐ 5-fluorouracil	293
☐ Floxuridin	294
☐ Tegafur	295
☐ Jiné fluorované pyrimidiny	295
1.3.2. Analoga cytidinu	296
☐ Cytosinarabinosid	296
☐ N ⁴ -behenoyl- β -D-arabinofuranosylcytosin	297
☐ Cykloctyidin	297
☐ Gemcitabin	297

1.3.3. Azapyrimidiny	298
☐ 6-azauracil	298
☐ 6-azauridin	298
☐ 3-deazauridin	298
☐ 5-azacytidin	298
☐ 5-aza-2'-deoxycytidin	299
☐ Dihydro-5-azacytidin	300
☐ 5-azacytosinarabinosid (fazaribin)	300
1.3.4. Jiné antipirimidiny	300
☐ Pyrazofurin	300
1.4. Inhibitory ribonukleotidreduktázy	300
☐ Hydroxyurea (hydroxycarbamidum)	300
☐ Guanazol	301
☐ Karacemid	301
1.5. Analoga aminokyseliny	302
☐ DFMO	302
☐ PALA	302
2. Alkylační látky	304
2.1. β -chlóretylaminy	304
☐ Dusíkatý yperit, N-mustard	304
☐ Trichlórmetin	305
☐ Chlorambucil	305
☐ Melfalan a sarkolyzin	306
☐ Jiné β -chlóretylaminy	306
2.2. Oxazafosforiny	307
☐ Cyklofosfamid	307
☐ Ifosfamid	308
☐ Trofosfamid	309
☐ Mafosfamid (INN)	309
☐ 4-hydroxyperoxycyklofosfamid	310
2.3. Etyléniminy (aziridiny)	310
☐ Trietylámmelamin	310
☐ Hexametylmelamin	311
☐ Pentametylmelamin	311
☐ Thiotepa	311
☐ Triazichon	312
☐ Diazichon (AZQ)	312
2.4. Estery kyseliny sulfonových	313
☐ Busulfan	313
☐ Hepsulfam (sulfamin)	314
☐ Treosulfan	314
☐ Improsulfan (Yoshi 864)	314

2.5. Alkylační deriváty alkoholických cukrů	314
☐ Manomustin (manitol-N-yperit)	314
☐ Dibrómmanitol (mitobronitol)	314
☐ Dibrómdulcitol (mitolaktol)	315
☐ Jiné cukerné deriváty	316
2.6. Deriváty platiny	316
☐ Cisplatina	316
☐ Karboplatina	318
☐ Oxaliplatina	319
☐ Jiné platinové deriváty	320
☐ Galiumnitrát	320
2.7. Alkylační deriváty močoviny	320
☐ BCNU (karmustin)	320
☐ CCNU (lomustin)	322
☐ Metyl-CCNU (semustin)	322
☐ Streptozotocin	322
☐ Fotemustin	323
☐ Jiné deriváty nitrozomočoviny	323
☐ Diarylsulfonylurea	324
2.8. Antibiotika s převážně alkylačním mechanismem účinku	324
☐ Mitomycin C	325
3. Interkalační látky	326
3.1. Antibiotika s interkalačním mechanismem účinku	326
3.1.1. Aktinomyciny	326
☐ Aktinomycin D	326
☐ Jiné aktinomyciny	327
3.1.2. Antracyklinová antibiotika	328
☐ Daunorubicin	328
☐ Doxorubicin (adriamycin)	329
☐ Zorubicin (rubidazon)	330
☐ Aklarubicin (aklaplastin)	330
☐ Epirubicin	331
☐ Idarubicin	331
☐ Pirarubicin	332
☐ Jiné antracyklíny	332
3.1.3. Chromomycinová antibiotika	333
☐ Chromomycin A ₃	333
☐ Mitramycin (plicamycin)	334
☐ Olivomycin	334

3.2. Deriváty antracenu a antrapyrazoly	334
☐ Mitoxantron	334
☐ Ametantron	335
☐ Bisantren	336
☐ Piroxantron	336
☐ Losoxantron	336
☐ Oracin	336
3.3. Deriváty akridinu	337
☐ Amsakrin (m-AMSA)	337
3.4. Deriváty pyridokarbazolů (elipticiny)	338
☐ 2-metyl-9-hydroxyelipticin	338
3.5. Jiná interkalační cytostatika	338
4. Látky s radiomimetickým účinkem	340
☐ Bleomycin	340
☐ Peplomycin	342
☐ Bleomycetin	342
☐ Tallysomylin	342
☐ Neokarcinostatin	342
☐ Streptonigrin (rufochromomycin, bruneomycin)	343
5. Inhibitory mitózy	344
5.1. Alkaloidy z barvíčku (vinca alkaloidy)	344
☐ Vinblastin	345
☐ Vinkristin	345
☐ Vindezín	346
☐ Vinorelbin	347
☐ Jiné vinca alkaloidy	348
☐ Maytansin	348
5.2. Taxany	348
☐ Paklitaxel	348
☐ Docetaxel	350
5.3. Podofylotoxinové alkaloidy	351
6. Inhibitory topoizomeráz	352
6.1. Inhibitory topoizomerázy I	352
☐ Kamptotecin	352
☐ Topotekan (hykamptamin)	352
☐ Irinotekan	353
☐ Jiné inhibitory topoizomerázy I	354
6.2. Inhibitory topoizomerázy II	354
☐ Tenipozid	354
☐ Etopozid	355
☐ Elsamitrucin	357
☐ Merbaron	357

7. Inhibitory proteosyntézy	358
☐ L-asparagináza	358
☐ Pegaspargáza	358
☐ Anguidin	359
☐ Homoharringtonin	359
☐ Didemnin B	360
8. Látky s kombinovaným nebo nejasným mechanismem účinku	361
8.1. Deriváty imidazolkarboxamidu	361
☐ Dakarbazin	361
☐ Temozolomid	362
8.2. Deriváty hydrazinu	362
☐ Prokarbazin	363
8.3. Deriváty piperazinu	363
☐ Pipobroman	363
☐ Pipsulfan	364
☐ Prospidin	364
☐ Piperazindion	364
☐ Jiné piperazinové deriváty	365
8.4. Deriváty bis-guanylhydrazonu	365
☐ Mitoguazon (metyl-GAG)	365
8.5. Deriváty kyseliny β -brómakrylové	366
☐ Cytembena	366
☐ Penberol	366
☐ Edikron	366
8.6. Jiná cytostatika	366
☐ Mitotan	366
☐ Lonidamin	367
☐ Kyselina flavon-8-acetooctová (FAA)	368
☐ Suramin	368
☐ Miltefosin	369
☐ Některá klinicky zkoušená cytostatika	370
9. Hormony v protinádorové léčbě	372
9.1. Androgeny	372
☐ Testosteronpropionát	372
☐ Drostanolon	373
☐ Testolakton	373
☐ Kalusteron	373
☐ Fluoxymesteron	374
☐ Danazol	374